

**PRZEDMIOTOWY SYSTEM
OCENIANIA
Z JEZYKÓW OBCYCH**

JEZYK ANGIELSKI

**Klasy IV–VI Szkoły Podstawowej
Klasy I–III Gimnazjum**

Zespół Szkół Publicznych
w Czerniejewie

Czerniejewo, wrzesień 2013 r.

Celem Przedmiotowego Systemu Oceniania z języka angielskiego jest jasne określenie zasad, którymi nauczyciele będą się kierować oceniając osiągnięcia edukacyjne uczniów z zakresu języka angielskiego. Ocenianie to polegać będzie na rozpoznawaniu przez nauczycieli poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności określonych w wymaganiach ogólnych i szczegółowych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego oraz realizowanych w szkole programów nauczania, uwzględniających tę podstawę.

Ogólne kryteria wymagań edukacyjnych

1. Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:

- opanował w **pełnym zakresie** wiadomości i umiejętności określone w wymaganiach edukacyjnych wynikających z podstawy programowej i realizowanych w szkole programów nauczania uwzględniających tę podstawę;
- samodzielnie i twórczo rozwija własne zainteresowania i uzdolnienia;
- jest kreatywny, oryginalnie rozwiązuje problemy;
- nie powiela cudzych poglądów, potrafi krytycznie ustosunkować się do rzeczywistości; jego wypowiedzi ustne i pisemne cechują się dojrzałością myślenia, świadczą o systematycznym pogłębianiu zdobytej wiedzy;
- osiąga sukcesy w konkursach, olimpiadach przedmiotowych, zawodach sportowych i innych.

2. Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- opanował **niemal pełny zakres** wiadomości i umiejętności określone w wymaganiach edukacyjnych wynikających z podstawy programowej i realizowanych w szkole programów nauczania uwzględniających tę podstawę;
- sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami; rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne ujęte podstawą programową i programem nauczania; potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach.

3. Ocenę **dobłą** otrzymuje uczeń, który:

- opanował w **dużym zakresie** wiadomości i umiejętności określone w wymaganiach edukacyjnych wynikających z podstawy programowej i realizowanych w szkole programów nauczania uwzględniających tę podstawę;
- poprawnie stosuje wiadomości; jego umiejętności pozwalają na samodzielne rozwiązywanie typowych zadań teoretycznych i praktycznych.

4. Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- opanował w **wystarczającym (podstawowym) zakresie** wiadomości i umiejętności określone w wymaganiach edukacyjnych wynikających z podstawy programowej i realizowanych w szkole programów nauczania uwzględniających tę podstawę;
- z pomocą nauczyciela poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności przy rozwiązywaniu typowych zadań i problemów teoretycznych i praktycznych.

5. Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

- **ma braki** w opanowanych wiadomościach i umiejętnościach określonych w wymaganiach edukacyjnych wynikających z podstawy programowej i realizowanych w szkole programów nauczania uwzględniających tę podstawę; **braki te jednak nie przekreślają możliwości uzyskania przez ucznia podstawowej wiedzy i umiejętności** z danych zajęć edukacyjnych na dalszych etapach kształcenia.
- z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności.

6. Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- **nie opanował** wiadomości i umiejętności określonych w wymaganiach edukacyjnych wynikających z podstawy programowej i realizowanych w szkole programów nauczania uwzględniających tę podstawę; **braki te uniemożliwiają uczniowi dalsze zdobywanie wiedzy i umiejętności** z danych zajęć edukacyjnych na dalszych etapach kształcenia.
- nie rozwiązuje problemów i zadań o niewielkim (elementarnym) stopniu trudności, nawet pod kierunkiem nauczyciela.

ZASADY PSO

1. Nauczyciel oraz uczeń są zobowiązani do przestrzegania PSO.

2. Nauczyciel z początkiem roku szkolnego informuje uczniów o sposobie i zasadach oceniania obowiązujących na zajęciach z języka angielskiego zawartych w PSO; a także o wymaganiach edukacyjnych z języka angielskiego.

3. Obowiązuje sześciostopniowa skala oceniania zarówno w przypadku oceniania bieżącego (oceny cząstkowe) jaki i wystawiania ocen śródrocznych i rocznych.

4. W przypadku oceniania bieżącego dla poszczególnych ocen obowiązują następujące przedziały procentowe:

0% - 29% - niedostateczny

30% - 49% - dopuszczający

50% - 74% - dostateczny

75% - 90% - dobry

91% - 99% - bardzo dobry

100% - celujący

5. Przy ocenach bieżących mogą być stosowane plusy (+) i minusy (-). Plus przy ocenie wzmacnia ją, a minus osłabia. Obliczając średnią ważoną, wartość oceny z plusem (+) podwyższamy o 0,5; natomiast wartość oceny z minusem (-) obniżamy o 0,25; np.: Ocena 4+ przybiera wartość → 4,5; natomiast ocena 4- → 3,75.

6. Formy oceniania bieżącego:

- sprawdziany gramatyczno-leksykalne (prace pisemne podsumowujące dział);
- testy sprawdzające poziom opanowania wiadomości i umiejętności określonych w wymaganiach ogólnych i szczegółowych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego → egzaminy próbne;
- kartkówki sprawdzające poziom opanowania słownictwa oraz struktur gramatycznych;
- kartkówki/sprawdziany badające poziom opanowania wiedzy i umiejętności z zakresu poszczególnych obszarów egzaminacyjnych (rozumienie ze słuchu, rozumienie tekstów pisanych, znajomość funkcji językowych, znajomość środków językowych, tworzenie wypowiedzi pisemnych).
- odpowiedź ustna;
- zadanie domowe;
- zadania wykonane podczas zajęć lekcyjnych;
- zeszyt (systematyczność prowadzenia, poprawność notatek, estetyka);
- przygotowanie do lekcji (uczeń zobowiązany jest do posiadania na każdych zajęciach: uzupełnionego zeszytu przedmiotowego, zeszytu ćwiczeń, podręcznika/repetitorium oraz innych materiałów dydaktycznych wskazanych przez nauczyciela, np.: kserokopie testów egzaminacyjnych, kserokopie z zagadnieniami leksykalno-gramatycznymi; słowniki, itp.);
- aktywność na lekcji lub brak zaangażowania;

→ inne formy aktywności np. udział w konkursach języka angielskiego, wykonywanie zadań dodatkowych (w ramach zajęć lekcyjnych lub pozalekcyjnych); przygotowywanie pomocy dydaktycznych, sporządzanie i prezentowanie referatów, udział w projektach, przedstawieniach, itp.

7. Sprawdziany i testy obejmują większą partię materiału, zawierają różnorodne ćwiczenia i techniki znane uczniom. Zapowiedziane są przynajmniej tydzień wcześniej i potwierdzone wpisem do dziennika.

8. Sprawdziany/testy badające poziom opanowania wiedzy i umiejętności z zakresu poszczególnych obszarów egzaminacyjnych (rozumienie ze słuchu, rozumienie tekstów pisanych, znajomość funkcji językowych, znajomość środków językowych, tworzenie wypowiedzi pisemnych) mogą być przeprowadzane bez wcześniejszego zapowiedzenia.

9. Sprawdziany i testy są obowiązkowe – w przypadku losowej, usprawiedliwionej nieobecności uczeń zalicza pracę:

a) podczas następnej lekcji – w przypadku jednodniowej nieobecności;

b) do 7 dni po powrocie – w przypadku nieobecności nie przekraczającej tygodnia, według uznania nauczyciela na lekcji lub zajęciach dodatkowych;

c) do 14 dni po powrocie – w przypadku dłuższych nieobecności przekraczających tydzień, według uznania nauczyciela na lekcji lub zajęciach dodatkowych.

10. W przypadku gdy uczeń unika napisania sprawdzianu/testu, poprzez nieusprawiedliwione nieobecności, przystępuje do jego zaliczenia podczas pierwszych zajęć języka angielskiego, na których się pojawi (nawet jeżeli nieobecności są dłuższe niż jednodniowe). W przypadku ewidentnego unikania wyłącznie zajęć języka angielskiego, uczeń może być zobligowany do zaliczenia sprawdzianu/testu/kartkówki podczas jakichkolwiek innych zajęć.

11. Ocena uzyskana za egzamin próbny oraz test sprawdzający wiedzę i umiejętności z zakresu kompetencji egzaminacyjnych nie podlega poprawie.

12. Uczeń może poprawić z pracy klasowej lub sprawdzianu tylko ocenę niedostateczną, ale liczą się obie oceny (praca klasowa lub sprawdzian + poprawa). Z poprawy uczeń może otrzymać ocenę w skali od 1 do 6. Uczeń przystępuje do poprawy w terminie dwóch tygodni

od momentu otrzymania wyników prac i po uprzednim zgłoszeniu do nauczyciela (ze względu na konieczność przygotowania sprawdzianu). Poprawa odbywa się według uznania nauczyciela na lekcji lub podczas zajęć dodatkowych. W przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności w umówionym terminie lub niepoprawienia oceny, uczeń nie ma prawa ponownego przystąpienia do poprawy.

13. Oceny wyższe od oceny niedostatecznej uzyskane za sprawdzian nie podlegają poprawie. Nauczyciel może jednak zobligować ucznia do przystąpienia do takiej poprawy (jednorazowo) w momencie gdy ma wątpliwości podczas wystawiania oceny śródrocznej lub rocznej - gdy ocena ta waha się, a nauczyciel chce się upewnić co do rzeczywistej wiedzy i umiejętności ucznia.

14. Kartkówki zapowiedziane obejmują materiał określony przez nauczyciela. Kartkówki te zapowiadane są z co najmniej trzydniowym wyprzedzeniem w zależności od wielkości zakresu materiału.

15. Kartkówki sprawdzające wiedzę i umiejętności uczniów z zakresu poszczególnych obszarów egzaminacyjnych (rozumienie ze słuchu, rozumienie tekstów pisanych, znajomość funkcji językowych, znajomość środków językowych, tworzenie wypowiedzi pisemnych) mogą być przeprowadzane bez wcześniejszego zapowiedzenia.

16. Kartkówki zapowiedziane oraz kartkówki sprawdzające wiedzę i umiejętności uczniów z zakresu poszczególnych wymagań egzaminacyjnych są obowiązkowe – w przypadku losowej nieobecności uczeń zalicza kartkówkę:

- a) podczas następnej lekcji – w przypadku jednodniowej nieobecności;
- b) do drugiej lekcji po powrocie – w przypadku nieobecności nie przekraczającej tygodnia, według uznania nauczyciela na lekcji lub zajęciach dodatkowych;
- c) do 7 dni po powrocie – w przypadku dłuższych nieobecności przekraczających tydzień, według uznania nauczyciela na lekcji lub zajęciach dodatkowych.

17. Niezapowiedziane kartkówki oraz odpowiedzi ustne obejmują trzy ostatnie tematy lekcyjne. Natomiast znajomość elementarnego słownictwa, struktur gramatycznych oraz funkcji językowych wskazanych przez nauczyciela nie jest ograniczona ilością trzech

ostatnich tematów lekcyjnych i może być sprawdzana na bieżąco w przeciągu całego roku szkolnego zarówno za pomocą kartkówek jak i odpowiedzi ustnych.

18. Uczeń w czasie każdego z semestrów ma prawo do jednokrotnego przystąpienia do poprawy jednej kartkówki (niezależnie od otrzymanej oceny) wybranej przez ucznia lub wskazanej przez nauczyciela, po uprzednim uzgodnieniu z nauczycielem. Wybraną kartkówkę poprawić można maksymalnie na ocenę celującą. Poprawa ma miejsce na zajęciach lekcyjnych lub pozalekcyjnych, według uznania nauczyciela. Niewykorzystanie ww. możliwości poprawy w pierwszym semestrze nauki nie powoduje przesunięcia tego przywileju na semestr drugi.

19. Ocena uzyskana za kartkówkę sprawdzającą wiedzę i umiejętności z zakresu kompetencji egzaminacyjnych nie podlega poprawie.

20. Poprawie nie podlegają również oceny zdobyte za: odpowiedź ustną (chyba, że odpytywanie dotyczyło określonego zakresu materiału, było wcześniej zapowiedziane i nauczyciel odpytywał wszystkich uczniów po kolei – forma zapowiedzianej „ustnej kartkówki”), wypracowania pisemne, zadanie domowe, zadania wykonane podczas zajęć lekcyjnych, zeszyt, przygotowanie do lekcji (posiadanie wszystkich niezbędnych i wymaganych pomocy dydaktycznych, aktywność na lekcji /brak zaangażowania i inne formy aktywności).

21. Ocena poprawiona za kartkówkę jest oceną ostateczną braną pod uwagę przy wystawianiu śródrocznej i rocznej oceny klasyfikacyjnej, natomiast w przypadku poprawy sprawdzianu do średniej ważonej wlicza się obie oceny (początkową i poprawioną).

22. Uczeń, który w czasie sprawdzianu, testu, kartkówki lub innej formy pracy klasowej został przyłapany na ściąganiu, posiadaniu ściągki, komunikowaniu się z kolegą/koleżanką lub udzielaniu podpowiedzi koledze/koleżance, otrzymuje ocenę niedostateczną i nie ma możliwości poprawy tej oceny na wyższą.

23. Egzaminy próbne, testy, sprawdziany oraz kartkówki nauczyciel jest zobowiązany sprawdzić w terminie nie dłuższym niż dwa tygodnie.

24. Uczeń ma obowiązek odrabiać prace domowe w zeszytcie przedmiotowym, zeszytcie ćwiczeń, podręczniku/repetytorium, na kartce lub kserokopiach z zadaniami, w zależności od zaleceń nauczyciela. Brak pracy domowej, skopiowanie jej z Internetu lub innego źródła, niesamodzielne wykonanie zadania (np. przez rodzica) lub spisanie od kolegi/koleżanki - podlega ocenie niedostatecznej (również w przypadku osoby, która udostępniła swoją pracę domową). Pracą domowa może być również przygotowanie dialogu lub innej wypowiedzi ustnej, przygotowanie materiałów do lekcji, itp.

25. Aktywność na lekcji nagradzana jest „plusami”. Aby otrzymać ocenę bardzo dobrą za aktywność, uczeń musi zgromadzić 10 „plusów”, natomiast ocenę celującą – 20 „plusów”. Przez aktywność na lekcji rozumiemy: częste zgłaszanie się i udzielanie poprawnych odpowiedzi, wykonywanie zadań przy tablicy, rozwiązywanie zadań dodatkowych w czasie lekcji, aktywną pracę w grupach, itp. Ocenie lub systemowi „plusów” podlegają również inne formy aktywności np. udział w konkursach języka angielskiego, wykonywanie zadań dodatkowych (w ramach zajęć lekcyjnych lub pozalekcyjnych); przygotowywanie pomocy dydaktycznych, sporządzanie i prezentowanie referatów, udział w projektach, przedstawieniach, itp. W przypadku, gdy forma aktywności ucznia wykracza poza ramy programowe np. wykonanie zadania dodatkowego o podwyższonym poziomie trudności, wymagającego przyswojenia słownictwa lub struktur gramatycznych nieprzewidzianych planem dydaktycznym; czy też odnoszenie sukcesów na poszczególnych etapach konkursów językowych, itp.; wówczas uczeń może otrzymać częściową ocenę celującą za aktywność lub zadanie dodatkowe.

26. Ocena aktywności ucznia na lekcji może być również negatywna - w przypadku, gdy uczeń nie wykonuje ćwiczeń ustnych lub pisemnych, nie sporządza notatki z lekcji, nie uważa, prowadzi rozmowy z kolegą, przeszkadza, czy też dekoncentruje innych uczniów. Negatywna aktywność podlega ocenie niedostatecznej lub w przypadku niewielkiego „przewinienia” systemowi „minusów”.

27. Uczeń jest zobowiązany do prowadzenia zeszytu przedmiotowego/portfolio językowego, systematycznego uzupełniania zeszytu ćwiczeń oraz zadań w podręczniku/repetytorium lub na kserokopiach (również z zakresu materiału omówionego podczas nieobecności ucznia) oraz posiadania własnych pomocy dydaktycznych (podręczniki/repetytoria, zeszyty ćwiczeń, kserokopie i inne materiały wymagane przez nauczyciela) podczas zajęć. Wszystko to

podlega ocenie; za brak spełnienia któregokolwiek z wymienionych wymagań uczeń otrzymuje „minus”, a w przypadku sporych lub częstych zaniedbań nauczyciel może postawić ocenę niedostateczną za nieprzygotowanie do zajęć.

28. W systemie „minusów” uczeń za trzy zgromadzone „minusy” otrzymuje ocenę niedostateczną.

29. Tylko w przypadku niezapowiedzianych odpowiedzi ustnych oraz niezapowiedzianych kartkówek (za wyjątkiem kartkówek sprawdzających wiedzę i umiejętności z zakresu poszczególnych obszarów egzaminacyjnych), uczeń może zgłosić jeden raz w ciągu semestru, że jest nieprzygotowany. Uczeń zgłasza nieprzygotowanie przed rozpoczęciem lekcji. Niewykorzystane „nieprzygotowanie” nie przechodzi na następny semestr.

30. Uczeń ma obowiązek posiadania dzienniczka ucznia, w którym odnotowuje oceny z języka angielskiego potwierdzone podpisem nauczyciela.

31. Ocena śródroczna oraz roczna nie jest średnią arytmetyczną wszystkich ocen cząstkowych lecz tzw. średnią ważoną. Przy wystawianiu oceny na zakończenie semestru oraz roku szkolnego bierze się pod uwagę wagi poszczególnych ocen - według poniższego schematu:

Forma aktywności	Waga
Sprawdzian	3
Egzamin próbny (test sprawdzający kompet. egz.)	2
Odpowiedź ustna	2
Kartkówka (dłuższa)	2
Mini-kartkówka (krótsza)	1
Praca domowa	1
Zeszyt przedmiotowy/Portfolio językowe/Zeszyt ćwiczeń	2
Aktywność	1
Zadanie dodatkowe	1
Konkurs	1
Praca w grupach	1
Udział w projekcie	1

Średnia ważona obliczana jest według poniższego wzoru:

$$\frac{\text{Suma iloczynów (ocena x waga)}}{\text{suma wag}}$$

Natomiast ocena śródroczna i roczna ustalana jest na podstawie poniższych przedziałów:

Średnia ważona	Ocena
$1,79 \geq W$	niedostateczny
$1,80 \leq W \leq 2,74$	dopuszczający
$2,75 \leq W \leq 3,74$	dostateczny
$3,75 \leq W \leq 4,74$	dobry
$4,75 \leq W \leq 5,74$	bardzo dobry
$W \geq 5,75$	celujący

32. Ocena roczna jest średnią ważoną wszystkich ocen cząstkowych zgromadzonych przez ucznia w ciągu całego roku szkolnego.

Uwagi:

- W przypadku ucznia, który wzorowo wypełnia swoje obowiązki szkolne związane z językiem angielskim np. jest aktywny na lekcjach, wkłada dużo pracy i wysiłku w opanowanie materiału, starannie i na bieżąco prowadzi zeszyt przedmiotowy/zeszyt ćwiczeń, samodzielnie wykonuje zadania domowe i zadania dodatkowe, aktywnie uczestniczy w zajęciach pozalekcyjnych z zakresu języka angielskiego, bierze udział w konkursach przedmiotowych, itp.; ale którego średnia ważona za śródroczne lub roczne osiągnięcia edukacyjne waha się pomiędzy dwiema ocenami lub nieznacznie brakuje mu kilku dziesiątych do uzyskania oceny wyższej; nauczyciel może przydzielić takiemu uczniowi „bonus” w postaci maksymalnie 0,2 dodanych do średniej ważonej i w ten sposób podnieść ostateczną ocenę ucznia.

- Uczeń, który uzyskał średnią ważoną wyższą od 5,75 otrzymuje ocenę celującą. Ocenę celującą może otrzymać również uczeń, który znajdzie się w górnych granicach oceny bardzo dobrej i jednocześnie w przeciągu całego semestru/roku szkolnego: pracował systematycznie i z dużym zaangażowaniem na każdej lekcji, zajęciach pozalekcyjnych oraz w domu w celu poszerzania swojej wiedzy i doskonalenia poszczególnych umiejętności językowych; wykazywał się inwencją twórczą, nie czekając na inicjatywę nauczyciela; biegle posługiwał

się zdobytą wiedzą oraz nabytymi sprawnościami językowymi; opanował słownictwo i struktury gramatyczne wykraczające poza ramy programowe; wykazywał się indywidualną pracą wykraczającą poza realizowany program np. przyswajał różnorodne wiadomości z zakresu geografii oraz kultury anglojęzycznych obszarów językowych, itp.; reprezentował klasę lub szkołę w konkursach przedmiotowych; kwalifikował się do dalszych etapów konkursów języka angielskiego, etc.

opracowała

Edyta Łachowska